

Uși către progresul profesional: proiecte de succes ale anului 2016

**Elena PINTILEI,
Svetlana BARBEI,
Biblioteca Națională a Republicii
Moldova**

Abstract:

Articolul reflectă proiectele de rezonanță, implementate de către Biblioteca Națională în anul 2016 în context național și internațional. Acestea au fost realizate la diverse nivele organizațional-funcționale, prin tehnici și tehnologii variate, fiind implicate echipe de angajați creativi și responsabili.

Cuvinte-cheie: proiect de succes; managementul proiectului; creativitate.

Abstract:

The article reflects some resonance projects of the year 2016, implemented by the National Library in national and international context. They were realized at different organizational and functional levels, using various techniques and technologies, by creative and responsible teams of professionals.

Keywords: Successful project, project management, creativity.

Managementul proiectului este „învățat” și aplicat de mai mulți ani la Biblioteca Națională a Republicii Moldova (BNRM), aici fiind conștientizate avantajele acestuia: posibilitatea soluționării unor probleme complexe în intervale de timp reduse; promovarea unei structuri organizaționale bi-modale, care favorizează schimbarea și creativitatea angajaților; crearea unor echipe de manageri profesioniști etc. (1, p. 9).

Biblioteca Națională concepe majoritatea activităților drept proiecte moderne, orientate pentru consolidarea instituțională, diversificarea/personalizarea serviciilor și produselor oferite comunității. Astfel, în anul 2016 au fost inițiate/continuate mai multe proiecte naționale și internaționale (3).

Biblioteca Europeană (The European Library - TEL); coordonatori: Conferin-

ța Europeană a Bibliotecilor Naționale (CENL), Asociația de Cercetare a Bibliotecilor Europene (LIBER) și Consorțiul de Cercetare a Bibliotecilor Europene (CERL). Proiectul se desfășoară începând cu anul 2011, întrunind în calitate de parteneri 48 de biblioteci naționale. **Scopul proiectului:** Agregarea conținutului digital de informație al marilor biblioteci de cercetare europene, oferind utilizatorilor acces la varianta integrală a documentelor de bibliotecă, indiferent de format (cărți, manuscrise, fotografie, stampe, CD etc.), precum și consultanță în utilizarea celor mai simple și eficiente modalități de căutare și găsire a informației.

BNRM este parte integrantă a rețelei bibliotecilor naționale europene. Prin portalul TEL, care este un punct de acces unic, patrimoniul național al Republicii Mol-

dova poate fi accesat cu ușurință de orice cetățean din diferite colțuri ale lumii. În anul 2016, BNRM a digitalizat 360 de documente patrimoniale, incluse în Registrul Programului Național „Memoria Moldovei”.

Participarea la proiectul *TEL* este o acțiune, prin care BNRM își poate îndeplini misiunea sa esențială – de a asigura accesul la colecțiile sale, atât generațiilor de azi, cât și celor viitoare.

Colecțiile Europei de Sud-Est în Europeana (Collections of South and East Europe in Europeana). Manager de proiect: Biblioteca Europeană, Biblioteca Națională a Serbiei, Universitatea din Zagreb. Partenerii proiectului: bibliotecile naționale din Republica Moldova, Albania, Bosnia și Herțegovina, Macedonia, Muntenegru. Perioada de desfășurare a proiectului: anul 2016. *Scopul proiectului:* de a face disponibile mai multe elemente digitale în Europeana din partea bibliotecilor-membre ale CENL, din țările care sunt în afara UE (Albania, Bosnia și Herțegovina, Macedonia, Republica Moldova), prin descoperirea și reutilizarea obiectelor digitale de noi categorii de public. Realizarea anului 2016 – elaborarea *Procedurii de pregătire și digitalizare a colecției de muzică*.

Inaugurarea Centrului de Informare și Documentare al ONU în cadrul BNRM – un alt proiect reprezentativ al anului, coordonat în cadrul Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare în Moldova. CID ONU în cadrul BNRM are *misiunea* de a asigura/a lărgi accesul utilizatorilor (cercetători, studenți, cadre didactice, elevi și alte categorii) la informațiile privind Cadrul de parteneriat ONU – Republica Moldova „Unitate în Acțiune” în trei domenii prioritare: Guvernarea democratică, justiția, egalitatea și drepturile omului; Dezvoltarea umană și incluziunea socială; Mediul, schimbările climatice și gestionarea riscurilor dezastrilor; de a promova politicile, instrumentele, strategiile și activitățile ONU în scopul cunoașterii și facilitării procesului de globalizare; de a contribui la accesarea operativă, evaluarea și utilizarea publicațiilor ONU prin formarea/dezvoltarea culturii informației.

CID ONU se integrează în conceptul globalizării fenomenelor sociale și informaționale, urmărind următoarele *obiective*: dezvoltarea colecției de publicații ale, și despre, ONU; crearea și ținerea la zi a unei sub-colecții în scopul susținerii realizării prevederilor „Agendei de Dezvoltare Durabilă – 2030”; instituirea unui sistem de servicii informațional-documentare pentru utilizatori de diferite categorii socio-profesionale; asistență informațională și consultativă; promovarea resurselor, serviciilor și produselor prin activități biblioteconomice, reuniuni științifice și sociale; editarea materialelor de prezentare/promoționale și reflectarea activităților pe paginile de socializare.

Un proiect unicat este realizat de Biblioteca Națională a Republicii Moldova **în parteneriat cu Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova și Ambasadele acreditate în Moldova**. Perioada de desfășurare a proiectului: începând cu anul 2012. *Scopul proiectului:* lărgirea/facilitarea accesului utilizatorilor la istoria, cultura, tradițiile și valorile naționale, reflectate în publicațiile străine, donate pentru colecțiile BNRM de către partenerii proiectului. Prin intermediul proiectului, în anul 2016 BNRM a recepționat cca 800 de publicații valoroase.

Ambasada SUA în Republica Moldova a donat 26 de ediții originale de beletristică americană contemporană, critică literară și lingvistică. BNRM a recepționat deja 625 de titluri de cărți, editate în SUA, urmare a colaborării fructuoase cu Ambasada SUA. Ambasada Republicii Populare Chineze a donat Bibliotecii Naționale un set de cărți ale celor mai cunoscuți autori chinezi (600 de volume). Ambasada Poloniei a oferit în dar Bibliotecii Naționale o colecție repre-

zentativă de produse editoriale, cuprinzând opere recente și clasice ale literaturii și artei poloneze (80 de volume).

Este vorba despre un proiect de succes, orientat pentru sprijinirea și încurajarea accesului la informație din prim sursă.

În anul 2016 Centrul Pro-European de Servicii și Comunicare al BNRM (CPESC) a devenit partenerul Centrului de Resurse Umane „Dialog-Pro” în procesul de creare a Cluburilor pentru Cetățenie Activă „Cetățenii informați dezvoltă comunitățile” în 5 localități din Republica Moldova: or. Cahul, or. Căușeni, s. Elizaveta (mun. Bălți), s. Ciolacu-Nou (r. Fălești), s. Costești (r. Ialoveni). Perioada de desfășurare a proiectului: 1 martie - 31 decembrie 2016. *Scopul proiectului:* Încurajarea cetățeniei active și a participării la viața comunității, precum și sporirea rolului cetățeniei active în comunitate. Corespunzător scopului este și sloganul proiectului: *Dezvoltare prin participare.*

Specificăm, că proiectul prevedea crearea Cluburilor pentru Cetățenie Activă ca celule la nivel de comunitate, orientate pentru promovarea activismului cetățenesc, buna guvernare și implicarea cetățenilor la viața comunității. În cadrul vizitelor prealabile în teritoriu, specialiștii CPESC au sugerat celor prezenți, inclusiv reprezentanților APL, implicarea bibliotecilor publice în acest proiect, fie prin găzduirea Cluburilor, fie prin participare în calitate de membri ai Cluburilor, fie prin acordarea membrilor a unui suport informațional și acces la Internet. Ideea a fost susținută, astfel încât bibliotecile publice din aceste localități beneficiază de încă o oportunitate de a contribui la dezvoltarea comunităților.

Prezentăm în continuare câțiva indicatori statistici ai proiectului: 68 de membri ai Cluburilor au învățat să mobilizeze comunitatea pentru dezbaterile problemelor locale și consolidarea cooperării cu APL; 100 de publicații/materiale cu tematică europeană distribuite de CPESC în bibliotecile localităților participante la proiect; 45 de membri ai Cluburilor instruiți ca formatori în domeniul cetățeniei active și comunicării eficiente; 300 de locuitori au participat la dezbateri publice privind dezvoltarea comunităților; peste 20000 de

persoane sensibilizate, privind beneficiile cetățeniei active prin intermediul rețelelor de socializare.

Proiectul: „Arhiva de voci: interviuri cu personalități din domeniul culturii naționale”, a fost inițiat de Biblioteca Națională a Republicii Moldova în parteneriat cu Institutul de Filologie al Academiei de Științe a Moldovei. Perioada de desfășurare a proiectului: începând cu anul 2016. Prin realizarea acestui proiect BNRM promovează personalitățile notorii în domeniul culturii, înregistrează pentru viitor relațiile informatorilor din Republica Moldova privind valorile patrimoniului cultural imaterial național, care trebuie promovat și redescoperit integral.

Printre primele 10 personalități, care au fost incluse în colecția *Arhiva de voci* sunt: Ion Dascăl, dirijorul Orchestrei de muzică populară „Mugurel”, Artist al Poporului; Vladimir Cobasnean, actor, regizor și profesor universitar, Maestru în Artă; Andrei Tamazlăcaru, folclorist; interpreții Victor Botnaru, Zinaida Bolboceanu și Rodica Buhnă; coregrafii Anatol Magdâl și Mihai Chiriac etc.

Viabilitatea proiectului are multiplele sensuri pe care le comportă mesajele personalităților din domeniul culturii și informatorii, fiind acele tezaure umane vii care cunosc trecutul. Interviul este nu doar o sursă autorizată de documente, ci și un model de abordare profundă, util pentru cercetări științifice, cu semnificații practice, în măsură să faciliteze cunoașterea universului patrimoniului cultural. Poetul Iulian Filip menționează: „Valoarea colecției „Arhiva de voci” va crește tot mai mult o dată cu trecerea timpului, astfel încât va dori să o cunoască tot mai multă lume îndrăgită de creația artistică a poporului nostru”.

Proiectul „*Clubul coregrafilor din Moldova*” a fost inițiat de Biblioteca Națională în anul 2016, în parteneriat cu instituțiile de profil coreografic din țară. *Scopul Clubului* ține de promovarea coregrafiei naționale în toate formele ei. Este simbolic *Sloganul Clubului*: „Vatra jocului străbun!”. Dintre activitățile preconizate și realizate evidențiem: organizarea activităților cultural-științifice (master-class, atelier profesional, conferință științifică, simpozion ș.a.) privind promovarea dansului; crearea unei baze de date (date despre coregrafi, dansatori, ansambluri, articole în publicațiile naționale și internaționale, festivaluri naționale și internaționale, laboratoare de creație, lecții deschise etc.); editarea materialelor informative (pliante, broșuri și alte materiale promoționale); elaborarea paginii de Facebook – „Coregrafii din Republica Moldova”; editarea materialelor video despre activitatea coregrafilor; colaborarea cu instituții de profil coreografic din țară; promovarea activității Clubului în revistele de specialitate și emisiuni radio/TV.

Prima ședință a Clubului a avut loc sub forma atelierului profesional „Metafora dansului popular”. Din programul atelierului: „De trei ori în jurul mesei” (horă de scos mireasa din casă), informator Zinaida Bolboceanu, satul Saiț, Căușeni; „Sârba de la Tomai, raionul Leova și „Troanca de la Mileștii Mici”, raionul Ialoveni, coreograf Pavel Popa. Aceste din urmă apreciază în felul următor activitatea Clubului: „Sunt recunoscător tuturor coregrafilor care au promovat pasul coregrafic de la vatră. Amabilitatea și profesionalismul lucrătorilor Bibliotecii Naționale în scopul fondării și asigurării Clubului cu condiții bune de activitate este de invidiat”(<https://www.facebook.com/Clubul-Coregrafilor-din-Moldova-213513022343963/>).

Proiectul *Salonului Literar – Artistic „HOMO ESTHETICUS”* a fost dezvoltat de Biblioteca Națională a Republicii Moldova sub președinția Academicianului Mihai Cimpoi.

Scopurile Salonului: promovarea valorilor culturii, literaturii și civilizației; educația estetică a cercurilor largi de cititori; diversificarea metodelor de cercetare și promovare a valorilor culturii, literaturii și civilizației; descoperirea și încurajarea tinerelor talente, îmbunătățirea prin critică constructivă a creațiilor literare prezentate în cadrul ședințelor; editarea anuală a unei antologii a Salonului; editarea unei reviste on-line; obținerea de sprijin din partea autorităților locale, naționale, de stat sau private, pentru editarea cărților membrilor săi; organizarea unor concursuri de creație literară; găzduirea de colocvii, conferințe, lansări de carte, comunicări științifice.

Salonul a desfășurat activitatea pe două direcții: creația literară: poezie, proză, eseu, dramaturgie, epigramă etc.; organizarea activităților cultural-artistice.

Obiectivele de Dezvoltare Durabilă a Societății 2030 orientează instituțiile cu potențial educațional, inclusiv bibliotecile, pentru o educație de calitate, aceasta integrând și componentele culturii intelectuale (cultura estetică, etică, literară, a informației etc.). Biblioteca este capabilă să susțină acest obiectiv, abordând integrat fenomenul educațional, prin instituirea și asigurarea funcționării Salonului literar-artistic „Homo Estheticus”.

NOCTURNA BIBLIOTECILOR 2016, cu genericul „*Cărți care inspiră. Povestea de dincolo de cuvinte*”, a fost lansată la Biblioteca Națională la 30 septembrie 2016. În calitate de organizatori ai evenimentului național se prezintă: Ministerul Culturii al Republicii Moldova, Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova, Programul

Național Novateca, Biblioteca Națională a Republicii Moldova. Proiectul a fost organizat în parteneriat cu Asociația Națională a Bibliotecarilor și Bibliotecilor Publice din România (ANBPR) și cu Portalul ZUGO.

La eveniment au participat personalități din domeniul culturii, bibliotecari și oficiali, printre invitații de onoare fiind Dragoș Neagu, președintele ANBPR, reprezentanți ai Programului Național Novateca, precum și membrii formației „Akord” - ambasadorii campaniei „Ne vedem la bibliotecă!” Printre cele mai așteptate activități, desfășurate la Biblioteca Națională, a fost inaugurarea Salonului literar-artistic „Homo Estheticus”, condus de academicianul Mihai Cimpoi, „Movie Night” – proiecție de filme tematice, master-class de canto pentru adolescenți cu membrii formației „Akord”, conferința publică „Lectura în viața mea”, conferențiar dr. Maria Șlehtițchi, ședința Salonului Muzical „Laureații Festivalului Internațional de la Iurmala, Letonia, din Republica Moldova”, moderator - compozitorul C. Rusnac etc.

În cadrul Nocturnei au fost organizate lansări și prezentări de carte, lecturi publice, întâlniri cu personalități precum scriitori, artiști, istorici, cercetători, profesori, bibliotecari, jurnaliști și alți oameni de cultură. De asemenea, au fost organizate expoziții de pictură, grafică, sculptură, fotografie, artă decorativă și arta aranjamentelor florale. Organizatorii au pregătit și mici sur-

prize: proiecții și prezentări de filme, concursuri cu premii de cărți/materiale oferite de biblioteci, editurile participante, autori.

Nocturna la BNRM a fost deosebită: cei prezenți au luat act de o „altă” Bibliotecă: cu acces la colecții intangibile, operații de restaurare a documentelor vechi, cunoașterea „nevoilor” Bibliotecii etc. Cea mai importantă concluzie – personalul BNRM a demonstrat capacități de creativitate cu impact pozitiv în comunitatea profesională și pentru utilizatori.

În anul 2016 BNRM a dezvoltat și alte proiecte/parteneriate: „Prezervarea actelor oficiale basarabene în limba română din perioada țaristă (1812-1917), păstrate în colecțiile Bibliotecii Naționale”; „Muzeul Virtual *Maria Cebotari*”; „Accesul persoanelor dezavantajate (cu dificultăți locomotorii) la serviciile Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova prin implicarea voluntarilor”; „Valorificarea patrimoniului documentar național al Moldovei”.

Managementul proiectelor va cunoaște la BNRM o dezvoltare extraordinară în anii viitori. În acest sens considerăm important de a investi în formarea personalului pentru un nou rol în bibliotecă – manager de proiect, în deosebi de proiecte internaționale, europene (Balog, p. 58). Este important de a ne consolida și din punct de vedere al lucrului în echipă – o condiție de succes pentru implementarea unui proiect.

Axarea pe managementul proiectului este determinată de avantajele fenomenului: soluție eficientă pentru atingerea obiectivelor de anvergură; atragerea resurselor (materiale, financiare, umane și informaționale); îmbunătățirea relațiilor cu partenerii reali și promovarea imaginii față de partenerii potențiali; economisirea resurselor de cercetare-dezvoltare; creșterea calității/modernizarea produselor/serviciilor oferite; coordonarea mai bună a activităților; augmentarea gradului de satisfacție, motivare și implicare a personalului; creșterea capacității de implementare a schimbării din interiorul organizației (2, p. 1)

Referințe bibliografice:

1. BALOG, Marton, BALOG, Natalia. Managementul proiectului. Cluj, 2015. 115 p. [Accesat la 2 februarie 2017]. Disponibil: <http://fspac.ubbcluj.ro/moodle/pluginfile.php/10070/course/overviewfiles/suport%20de%20curs%20MP%202014-2015.pdf?fo>.
2. PASCU, Radu V. Managementul proiectelor. [Accesat la 9 februarie 2017]. Disponibil: http://ccimn.ulbsibiu.ro/documente/carti/introducere_in_managementul_proiectelor.pdf.
3. Raport anual de activitate 2016. Biblioteca Națională a Republicii Moldova. Chișinău, 2017. 132 p.